

Marković

Rođen je 1903. godine u Smederevu, a umro 1965. godine u Vrnjačkoj Banji. U Smederevu je završio osnovnu školu i gimnaziju a matematiku je 1926. godine diplomirao na ondašnjem Filozofskom fakultetu u Beogradu. Nakon diplomiranja, više godina je bio profesor matematike u gimnaziji. 1936. godine šest meseci proveo je na specijalizaciji u Parizu, kao stipendista francuske vlade. Odmah potom, u okviru *Glasa Srpske akademije nauka* (Prvi razred 86, A. Matematičke nauke) izlazi mu prvi rad pod naslovom *O razlomcima realnih korena algebarskih jednačina*. Već u tom svom prvom radu D. Marković je ispoljio svoju osnovnu crtu prisutnu i u raznim njegovim kasnijim radovima, koja se može opisati rečima: nalaženje veoma prirodnog i veoma elegantnog rešenja. Uz to ideja je često prilično opšta. Godine 1938. je u Beogradu pod rukovodstvom Mihaila Petrovića, odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom "Granice korena algebarskih jednačina". Iste godine iz službe u gimnaziji prelazi na rad u Ministarstvo trgovine i industrije (aktuarska proučavanja i poslovi osiguranja u državi).

Posle Drugog svetskog rata je u Jugoslaviji organizovao Državni osiguravajući zavod. 1947. postaje docent na Tehničkom fakultetu, gde ostaje do 1950. godine. 1951. godine je izabran za vanrednog profesora na Katedri za matematiku Prirodno-matematičkog fakulteta. Godine 1954. je izabran za redovnog profesora.

Njegovim dolaskom na Katedru matematike i njegovom zaslugom uvedena su dva nova predmeta: Algebra II (grupe, teorija Galois-a, polja) i Teorija verovatnoće. On je te predmete predavao sa velikim žarom sve do svoje prerane smrti 1965. godine. Desetak generacija studenata matematike, među njima i moja, imala je sjajnu priliku da se upozna sa nekim idejama, tako se onda govorilo, apstraktne algebre. Lično za mene ta predavanja, kao i iz Geometrije predavanja profesora Miloša Radojčića su značila ulaženje u jedan nov svet matematičkih ideja, svet u osnovi zanimljiviji, tajanstveniji i dublji od sveta klasične matematike.

Njegova glavna oblast naučne delatnosti je bila algebra; posebno razna pitanja u vezi sa granicama korena algebarskih jednačina, kao i pitanja traženja korena, odnosno faktorizacije. Kao što sam napred rekao već u svom prvom radu je otkrio neke lepe i zanimljive ideje.

Bliže, pošlo mu je za rukom da polazeći od jedne opšte nejednakosti, u raznim njenim posebnim slučajevima, elegantno i jednostavno dobije čitav niz značajnih tvrđenja o granicama korena. Neka od tih tvrđenja su bila već poznata, ali Markovićevom metodom su izvedena neposredno, direktno, a ne mali broj od tih tvrđenja su bila nova, novi doprinosi problematici granica korena polinoma. Rezultati profesora Markovića su navedeni u glavnoj monografiji iz te oblasti: M. Marden: *Geometry of Polynomials*, AMS, Providence, 1949. i 1966. U ovoj monografiji Marković je najcitiraniji od srpskih (i jugoslovenskih) matematičara. Takođe, S. Zervos je 1960. u Parizu odbranio doktorsku tezu iz problematike granica korena polinoma, i u toj tezi na velikom broju mesta se poziva na metode profesora Markovića. Ja sam postao asistent algebre kod profesora Markovića 1958. godine i te godine kad je S. Zervos odbranio tezu, profesor Marković me je savetovao da se i ja zaputim u tu problematiku. Iako sam tada već dosta radio u oblasti funkcionalnih jednačina, a takođe i činio prve korake u apstraktnoj algebri, sa uvažavanjem sam prihvatio taj savet. Međutim, to nije bilo lako, jer u skladu sa onim koliko se kod nas na redovnim studijama matematike moglo naučiti, moje znanje nije bilo dovoljno da bih mogao da razumem tezu S. Zervos-a. Dugujem veliku zahvalnost profesoru Markoviću, jer nekoliko godina kasnije mi je pošlo za rukom da na krajnje prirodan i prost način dobijem osnovne rezultate S. Zervos-a, a takođe da i rezultate profesora Markovića o faktorizaciji proširim na veoma opšti slučaj.

Bilo je divno biti asistent kod profesora Markovića. Premda sam ja išao i nekim svojim putevima, uvek je imao razumevanja i odobravanja i za to. Imao sam sreću i veliko zadovoljstvo da sam često bio pozivan u njegovu kuću kao gost. Ponekad smo satima vodili razgovor o raznim pitanjima algebre, ali uvek je bio neki stepen, ja bih rekao, tajanstvenosti i pokušaja prodora i hodanja kroz nov svet ideja (misli o hiperkompleksnim brojevima, misli o nizovima jednačina koje u limesu daju dobru jednačinu, i dr.).

Profesor Marković je bio upravnik Matematičkog zavoda Prirodnomatematičkog fakulteta, šef Odseka za teoriju verovatnoće i matematičku statistiku Matematičkog instituta u Beogradu, predsednik Društva matematičara i fizičara Srbije (od 1953. do 1957) i glavni urednik "Vesnika matematičara i fizičara Srbije" (od 1950. do 1964).

Priredio Slaviša Prešić

Preuzeto iz Spomenice 130 godina Matematičkog fakulteta